

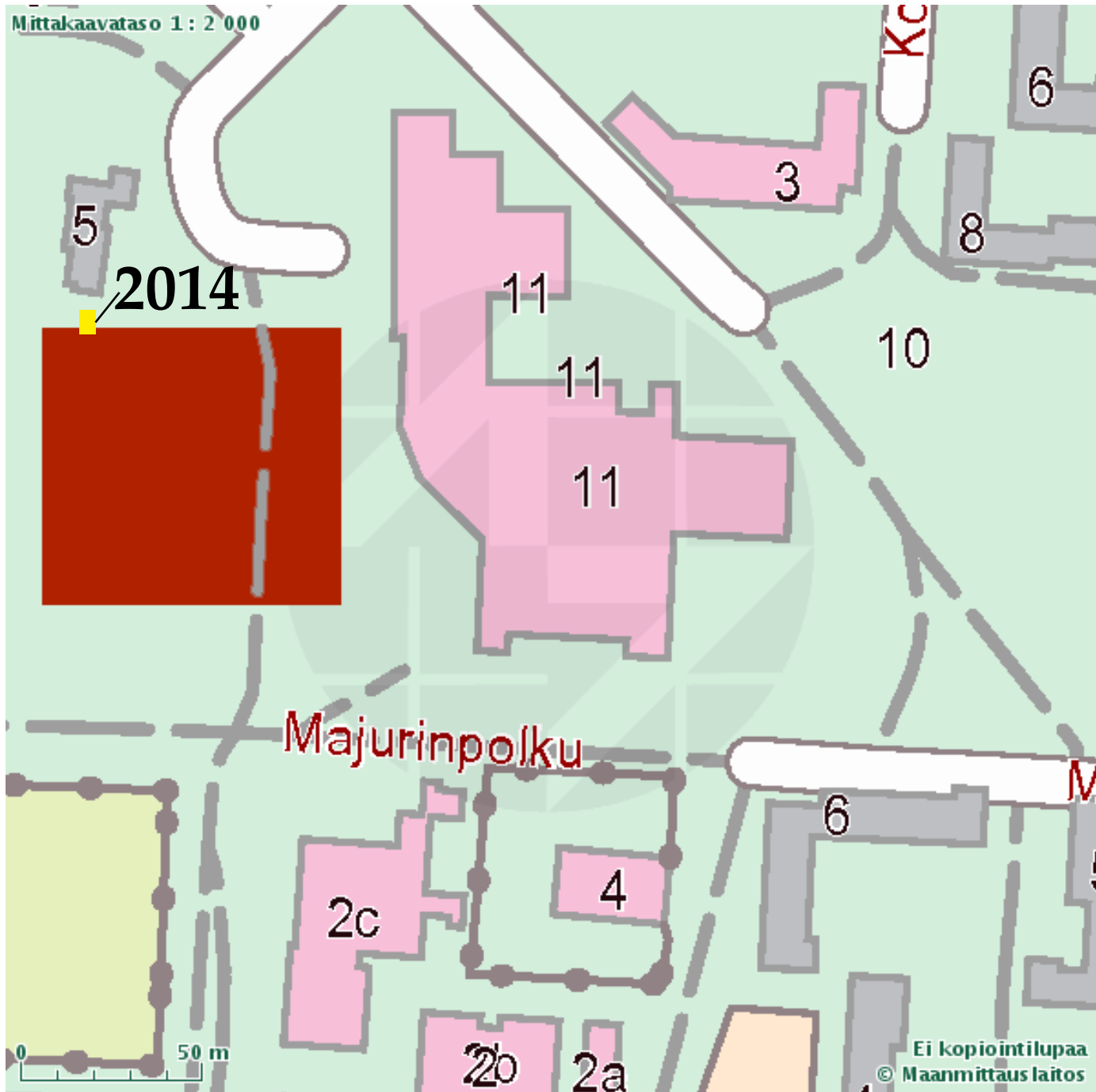
Espoo,
Vanhan Albergan puutarha.
Kivimuurin luoteinen osa.
Muurin arkeologinen esiin otto &
kivirakenteen korjaus huhtikuu 2014.
K. Uotila / Muuritutkimus ky

Tiivistelmä

Espoon vanhan Albergan kartanon kivimuurin luoteista muuria kaivettiin esiin 7-8 m ja muuri jatkuu pidemmälle kohti kohti pohjoista. Kaivausta ei voitu jatkaa vuonna 2014, koska tutkimusalueen linjalla ollutta puuta ei voitu kaataa. Mahdollista pohjoista muurirakennetta ei havaittu puutarhaan tehdyssä koekaivannossa.

Sisällys

Sisällys	3
Yleiskartta	4
Arkisto- ja rekisteritiedot	5
Kartta 2014_1	6
1. Johdanto	7
2. Luoteinen muuriosa	7
3. Koekuoppa 2014_2	8
4. Yhteenveto	8
Digikuvat 1-4	9
Karttakuvat 1 ja 2	12

Yleiskartta 1. Espoon kaupungin karttapohjaan on merkitty punaisella vuoden 2013 työstentelyalue ja keltaisella alueen luoteisosassa oleva vuoden 2014 tutkimusalue. Karttapohja Espoon kaupunki. Lisäykset K.Uotila / Muuritutkimus.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kohde ja tutkimusaihe: Espoo,
Vanhan Albergan kartanon puutarhamuurit (1000006454)

Kohteen ajoitus: 1700-1800-luku.
Peruskartta: 2034 03

Koordinaatit: P: 6677355 I: 379114

Tutkimuksen suorittaja: Muuritutkimus ky

Kaivausjohto: FT Kari Uotila

Kenttätöaika: 22.-23.4.2014

Tutkimuksen rahoitus: Espoon srk

Tutkitun alueen laajuus: 6-8 m tutkittua ja korjattua muuria ja n. 5 neliön koekaivaus.

Aikaisemmat tutkimukset:

*Haggrén, G. & Hakanpää, P.*2002. Espoo, Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga).
Kaivauskertomus. Museovirasto/RHO.

V.-P. Suhonen 2007. Espoon Albergan Tersmedenin puiston arkeologinen
koekaivaus vuonna 2007 Museovirasto. RHO.

*K. Uotila, S. Perälä, J. Lehtola
ja J. Venhe* 2013.

Vanhan Albergan kartanon puutarhan muurit.
Kunnostustyöt ja rakennusarkeologiset tutkimukset
3.6.-23.8.2013.

Kirjallisuus:

*Björkman, Sten. et al.*1997: Alberga. Espoon kaupunginmuseon tutkimuksia 4. Espoo.

Björkman, Sten 1992: Albergan kartano:rakennushistoriallinen katsaus 1992/Heste Oy.

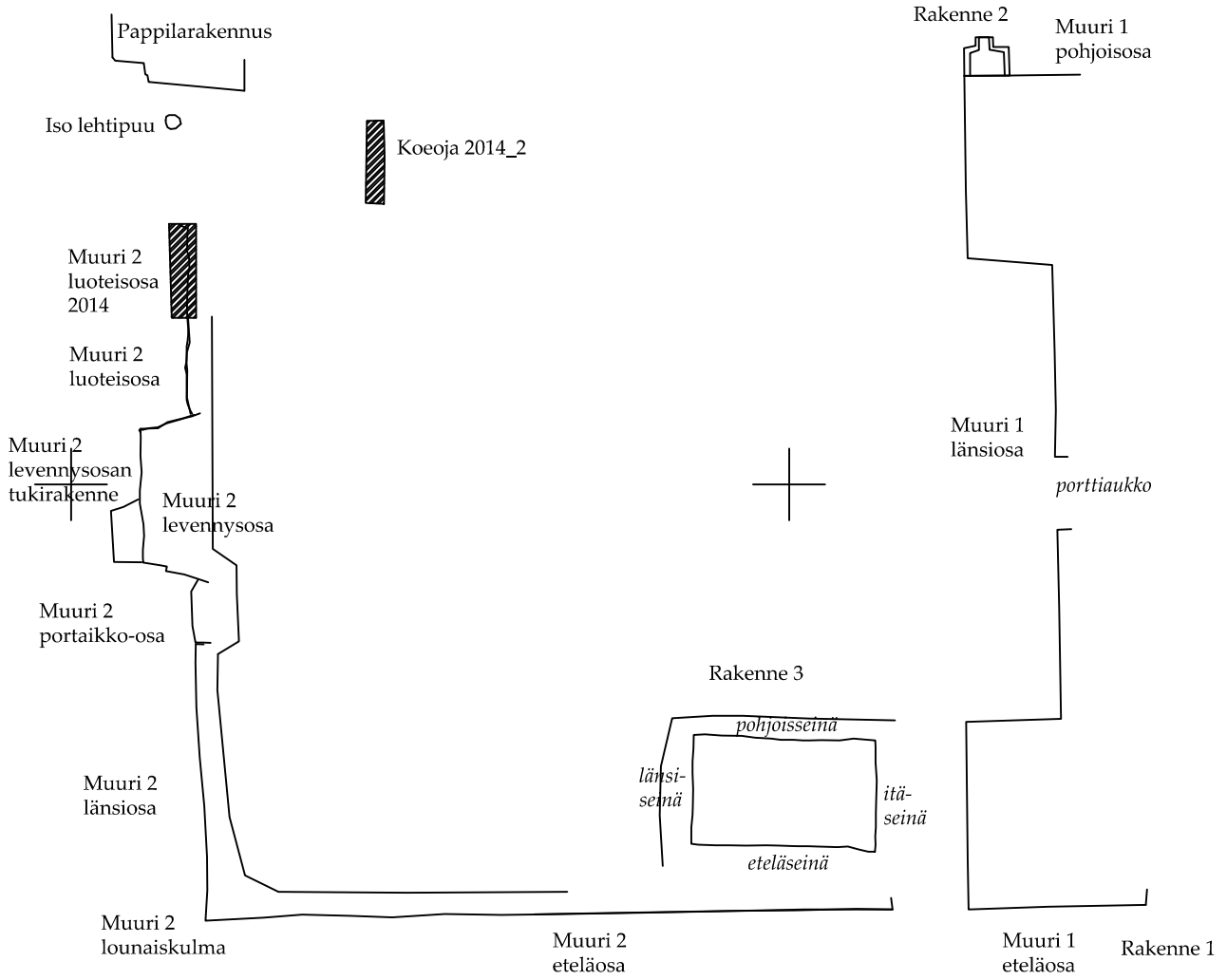
Hautamäki, Raija 2001: Espoon kartanopuistot. Espoon kaupungin tekninen keskus.

Löydöt:

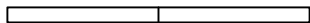
Digitaalikuvat: Espoon kaupunginmuseo;

Alkuperäinen raportti: Museovirasto

Raportin sivumäärä:

0 10 20m

Espoo, Vanhan Albergan kartanon puutarha. Luoteinen muuriosa 2014. K.Uotila / Muuritutkimus 2014.	Yleiskartta puutarhan alueesta. Maastokartta ja muurien eri rakennusosat. 1:500
LAS MML Rakenteet Muuritutkimus / K.Uotila.	Kartta nro 2014_1.

9.5.2014
FT Kari Uotila
Muuritutkimus ky
suovillankatu 3 20780 Kaarina
kuotila@muurututkimus.com

Espoo, Vanhan Albergan puutarha.

Kivimuurin luoteinen osa. Muurin arkeologinen esiin otto ja kivirakenteen korjaus huhtikuun 2014.

1. Johdanto

Syksyllä 2013 Espoon seurakunnan puolesta tiedusteltiin Muurututkimukselta vanhan Albergan puutarhamuurin esiin kaivamisen ja kunnostamisen mahdollisuuksia seurakunnan tontilla muurirakenteen luoteisessa osassa. Vuoden 2013 tutkimuksissa oli käynyt ilmi, että puutarhamuurin luoteinen osa oli hyvin säilynyt ja jatkui hyväkuntoisena kohti pohjoista ja seurakunnan tonttia.

Talven 2014 aikana tehtiin hankesuunnitelma joka perustui ajatukselle, että seurakunnan tontilla oleva muinaisjäännös pystytään tutkimaan mahdollisimman tarkoin ja että alueelle ei jää varauksia vielä tuntemattomien muuriosien osalta. Tätä tutkimussuunnitelmaa muutettiin 16.4.2014 pidetyssä työmaakatselmuksessa, jossa seurakunnan puolelta todettiin, että suuri-kokoinen puu Leppävaaran pappilarakennuksen eteläpuolella jää vielä pystyyn. Muuttuneista tutkimussuunnitelmista informoitiin Museovirastoa tutkimusluvan mukaisesti.

Kenttätyöt käynnistettiin 22.4.2014 kaivinkoneen avustuksella ja esiin saatiin hyväkuntoinen muuriosa, jonka pituudeksi tuli tutkimuksessa 7-8 m. Kaivausten arkeologisesta valvonnasta ja dokumentoinnista vastasi FT Kari Uotila ja mukana oli muurin korjauksesta vastuussa ollut rkm Jari Venhe molemmat Muurututkimus ky:stä. Muurirakenne saatiin esiin 23.4.2014 päivän aikana ja se korjattiin saman päivän aikana. Kenttätyöt päättyivät kohteessa Muurututkimuksen osalta 24.4.2014. Esiin saadut kohteet dokumentoitiin laserkeilaamalla ja valokuvaamalla. Kohteesta ei tullut luetteloitavia löytöjä. Puutarhan alueella oli käynnistymässä Espoon museon valvomana varsinaiset puutarhan istutustyöt vielä huhtikuun 2014 aikana.

2. Luoteinen muuriosa

Maa-aines muurin edustalla oli suurelta osin täyttöhiekkaa, jossa oli materiaalia aina 1970-80-luvulle saakka. Kaivauksen rajaksi oli sovittu 16.4. kokouksessa suuren lehtipuun lehdistön raja tai suuret juuret mutta kaivannon pohjoispäädystä tuli esiin itä-länsi -suuntainen kiviladelma. Tämä ladelma on todennäköisesti osa pappilarakennuksen pihan täyttöä ja tähän rakennerajaan kaivaus päätettiin. Sama ladelma oli havaittavissa laajemmalla alueella rakennuksen edustalla ja sen purkamiseen ei ollut arkeologisia perusteita. Vanha muurirakenne jatkuu tämän uudemman pengerrakenteen taakse ja voidaan olettaa että alueella on vielä esiin kaivamattomia osia kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Luoteismuurista saatiin esille 2-3 kivikertaa kerroksittain asetettuja ja selvästi pinnan osalta suunniteltua rakennetta. Muurin perustusrakennetta ei saavutettu sillä maan pinnan tasona

pidettiin samaa korkeutta kuin vuoden 2013 korjauksissa jolloin kaivannon pohja on korkeudella 10.50-10.60 mpy.

Muurin lakiosaa ei paljastettu työn tässä vaiheessa koska muuriosaan oltiin istuttamassa syreeniaidannetta ja muurin päälle oltiin tulossa työskentelemään kaivinkoneella. Kivimuurin yläosa on noin 20-30 cm nykyisen maan pinnan alapuolella korkeudella 11.30-11.50.

Kivimuuuri kallistui hiukan rakenteena kohti muurin sisäosaa ja ainakin paikoin muurissa oli tallella kivien välissä harva kiilakivitys. Se korjattiin tarpeelliselta osaltaan mutta muuriosa oli selvästi parempikuntoisempi kuin pitkään esillä olleet osat muurirakennetta.

3. Koekuoppa 2014_2.

Puutarhan luoteiseen osaan oletettavalle pohjoismuurin linjaukselle tehtiin koekuoppa, jonka pituus oli n. 5 m ja levyes 1-1.2 m. Kuoppa kaivettiin eteläosaltaan lähes 1.5 m syvyyteen mutta koekuopan kohdalla ei ollut puutarhamuuriin liittyviä rakenteita esillä.

4. Yhteenvedo

Vuoden 2014 tutkimuksissa ja korjauksissa kaivettiin esiin ja kunnostettiin vanhan puutarhamuurin luoteisen osan rakenteita. Muurirakennetta ei saatu kokonaisuudessaan esiin vaan rakenteen voi olettaa ulottuvan vielä kaivamattomalle osalla Espoon seurakunnan tonttia pappilarakennuksen edustalla.

Pohjoismuurista ei saatu viitteitä vuoden 2014 tutkimuksissa.

Luoteisen muuriosan korjauksen valmistuttua kaksivuotinen tutkimus- ja korjaushanke Vanhan Albergan kartanon puutarhamuurien osalta oli saatu päätökseen. Huhtikuussa 2014 käynnistyi Espoon kaupungin omana hankkeena puiston istutusvaihe.

Kaarinassa 9.5.2014

FT Kari Uotila
Muuritutkimus ky

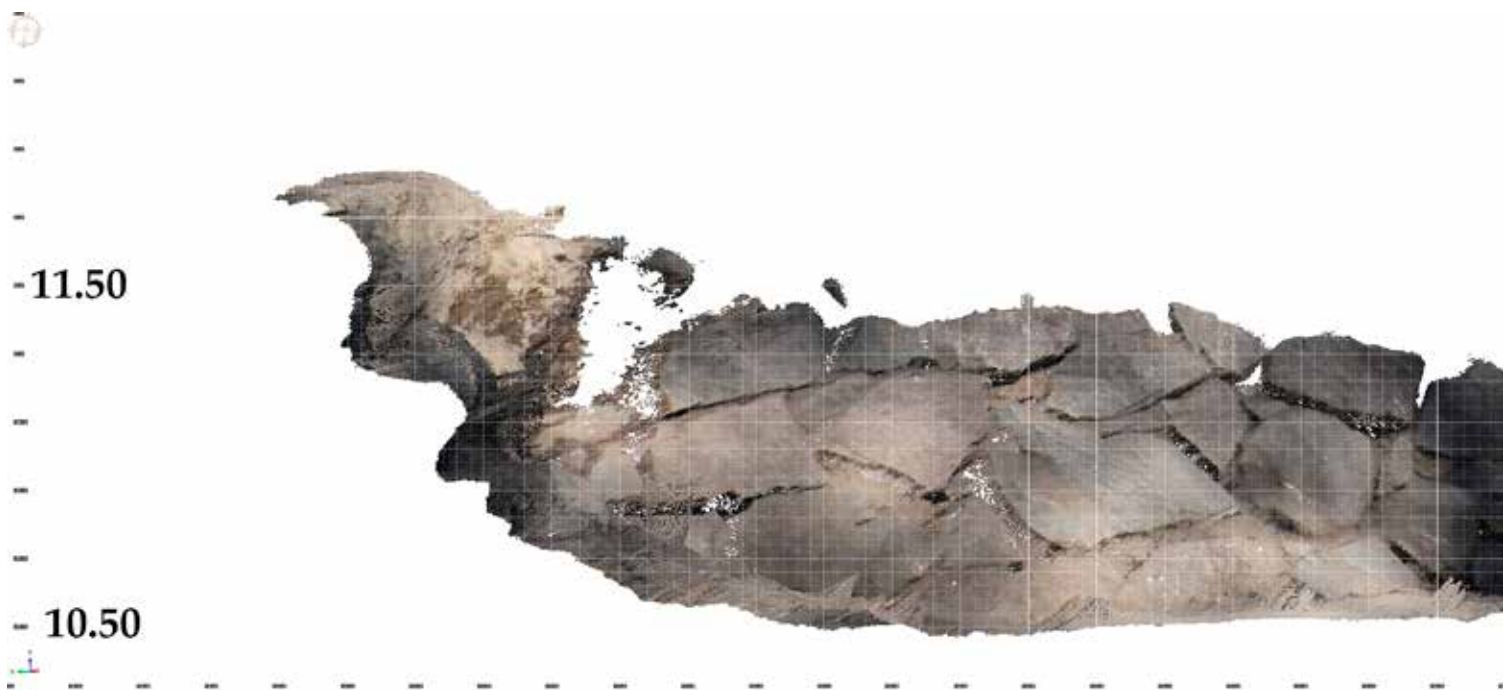
Kuva 1. Luoteisen muurin pohjoisosa esiin kaivettuna ja korjattuna huhtikuussa 2014. W. KU.

Kuva 2. Luoteisen muurin keskiosa esiin kaivettuna ja korjattuna huhtikuussa 2014. Taustalla vuonna 2013 kaivettu muuriosuus. NW. KU.

Kuvat 3 ja 4. Koekuoppa 2014_2 puutarhan pohjoisosassa huhtikuussa 2014. W. KU.

Karttakuvat 1 ja 2. Luoteinen muurirakenne. Laserkeilausaineisto värjätty keilausaineiston valokuvilla.

Kuvassa 1. koko luoteinen muuriosa, jonka eteläinen osa on kaivettu ja korjattu v. 2013 ja pohjoinen osa vuonna 2014.

Kuvassa 2. vuonna 2014 korjattu luoteisen muurin pohjoinen osa.

